

Kraków z UNICEF-em niosą konkretną pomoc najmłodszym

2024-06-13

Od 2022 r. Kraków otrzymał od UNICEF-u wsparcie o wartości ponad 40 mln zł. Sfinansowano z niego m.in. powstanie Centrum Edukacyjno-Terapeutycznego i Słonecznych Przestrzeni Wsparcia „Słońce” oraz dziesiątki projektów i działań. Nona Zicherman, nowa Koordynatorka Krajowa organizacji na Polskę, odwiedziła oba ośrodki, podczas wizyty rozmawiała też z zastępczynią prezydenta Krakowa Marią Kłaman o planach na przyszłość.

Od kwietnia tego roku Nona Zicherman stoi na czele Biura UNICEF ds. Reagowania na Potrzeby Uchodźców w Polsce. Wcześniej koordynowała pracę organizacji w Kosowie, Turcji i Demokratycznej Republice Konga. Specjalizuje się w rozwoju międzynarodowym na terenach pokonfliktowych i wymagających pomocy humanitarnej, mając w tym obszarze ponad 20-letnie doświadczenie, poprzedzone studiami na Uniwersytecie Harvarda i Uniwersytecie Columbia.

Do Krakowa przyjechała na początku czerwca, m.in. po to, by zapoznać się z inicjatywami, które powstały i działają dzięki środkom UNICEF, i na różne sposoby wspierają naukę, opiekę, rozwój i integrację najmłodszych krakowian, w tym uchodźców z Ukrainy. Tematem rozmów, które nowa koordynatorka przeprowadziła z władzami miasta – zastępczynią prezydenta Krakowa Marią Kłaman i magistrackimi urzędnikami odpowiedzialnymi za edukację, sprawy społeczne i opiekę zdrowotną – było też rozeznanie bieżących potrzeb i omówienie kierunków dalszej współpracy miasta i organizacji.

Przypomnijmy, współpraca Krakowa z Funduszem Narodów Zjednoczonych na Rzecz Dzieci (UNICEF) rozpoczęła się już w kwietniu 2022 r., zaledwie dwa miesiące po wybuchu wojny w Ukrainie. Jak udowodniły kolejne miesiące działań wojennych, to międzynarodowe wsparcie było nie tylko niezwykle potrzebne, ale miało też strategiczne znaczenie. Ogromna fala uchodźców, wśród których znajdowały się głównie osoby starsze, kobiety i dzieci, sprawiła, że Kraków stanął na pierwszej linii pomocy uciekającym, często najbardziej wrażliwym społecznie grupom. Równolegle z działaniami pomocowymi o charakterze doraźnym miasto podjęło prace nad rozwiązaniami systemowymi, ponieważ wszystko wskazywało na to, że właściwa reakcja na kryzys uchodźczy będzie wymagała również działań długofalowych, nakierowanych na precyzyjnie zidentyfikowane potrzeby (edukacja, wsparcie psychologiczne, ochrona zdrowia, pomoc społeczna). Fundusze przekazywane przez UNICEF istotnie wsparły Kraków w skutecznej odpowiedzi zarówno na wyzwania doraźne, jak i długoterminowe.

Z wizytą w CET i Słońcu

6 czerwca Nona Zicherman, w towarzystwie zastępczyni prezydenta Krakowa Marii Kłaman, odwiedziła Centrum Edukacyjno-Terapeutyczne, jeden z największych wspólnych projektów Krakowa i UNICEF-u. Ośrodek został uruchomiony 1 sierpnia 2022 r. przy ul. Topografów 11, a miesiąc później wyodrębniono w nim szkołę specjalną. Założeniem było połączenie zadań edukacyjnych i terapeutycznych w jednym miejscu. Pracuje tu wykwalifikowana kadra, dzięki której opieką i specjalistycznym oddziaływaniem (m.in. różne rodzaje terapii, rehabilitacja, fizjoterapia, treningi umiejętności społecznych, bajkoterapia i arteterapia) obejmowani są uczniowie z niepełnosprawnością

umiarkowaną znaczną i głęboką, w tym ze sprzężeniami (np. autyzm, ograniczona mobilność). W specjalnej szkole podstawowej uczy się około 40 uczniów z niepełnosprawnościami z Polski, Ukrainy i innych krajów, tworząc wielokulturową i wielojęzyczną społeczność. Wsparciem służą im asystenci międzykulturowi, asystenci rodzin z dziećmi z doświadczeniem migracji lub uchodźstwa oraz osoby zatrudnione na stanowisku pomocy nauczyciela. Całość zadania koordynuje Fundacja Wspierania Kultury i Języka Polskiego im. M. Reja.

Przedstawicielka UNICEF-u odwiedziła także jedną ze Słonecznych Przestrzeni Wsparcia „Słońce” – na os. Willowym w Nowej Hucie – i to w wyjątkowym dniu, podczas trwania I Krakowskiej Olimpiady Przedszkolaków. Wzięło w niej udział około 500 dzieci wraz z opiekunami. Zawody sportowe w różnych dyscyplinach (m.in. rzut oszczepem, pchnięcie kulą, triathlon, skok w dal, bieg przez płotki) oraz zabawy sportowo-zręcznościowe (m.in. trening karate, malowanie twarzy, strefa piłkarska, zabawa w klasy) zorganizowano na zakończenie projektu „Zawsze w drodze ze sportem”, w którym brali udział nauczyciele i specjaliści z 20 przedszkoli samorządowych i ich podopieczni, a także dzieci przedszkolne z doświadczeniem migracji.

Słoneczne Przestrzenie Wsparcia „Słońce”, uruchomione w ramach samorządowych poradni psychologiczno-pedagogicznych, to największy wspólny projekt Krakowa i UNICEF-u o profilu edukacyjnym. Obecnie działają one w czterech lokalizacjach, ale wcześniej, kiedy ich pomoc była najbardziej potrzebna, funkcjonowały we wszystkich ośmiu lokalizacjach. Na co dzień w Słonecznych Przestrzeniach Wsparcia z pomocy psychologów, pedagogów i logopedów mogą korzystać zarówno dzieci z Ukrainy, jak i ich polscy rówieśnicy. Miejsca te oferują też dodatkowe aktywności dla rodziców, nauczycieli oraz asystentów wielokulturowych. Szczególne wsparcie kierowane jest do dzieci, u których występują problemy adaptacyjne, emocjonalne lub rozwojowe, a także do dzieci i uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych i ich opiekunów. Wśród proponowanych zajęć są m.in. te związane z terapią mowy i języka, warsztaty arteterapii, spotkania wspomagające rozwój psychoruchowy. Projekt zdobył uznanie w kraju i za granicą, był m.in. prezentowany w Parlamencie Europejskim podczas *New Education Forum*.

Podsumujmy, choć to nie koniec

Od początku współpracy Krakowa z UNICEF-em wdrażanie wszystkich projektów po stronie miasta koordynują Wydział Edukacji, Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia oraz Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Krakowie. Od 2022 r. do połowy tego roku Kraków otrzymał wsparcie finansowe o wartości ponad 40 mln zł.

Najważniejsze działania, które zrealizowano w tym czasie, to:

- utworzenie Centrum Edukacyjno-Terapeutycznego, w którym odbywają się zajęcia szkolne, edukacyjne i rehabilitacyjne dla dzieci z niepełnosprawnościami
- uruchomienie Słonecznych Przestrzeni Wsparcia „Słońce” działających w ramach samorządowych poradni psychologiczno-pedagogicznych
- dofinansowanie do miejsc opieki w prywatnych żłobkach
- wsparcie psychologiczne poprzez organizację bezpłatnych konsultacji psychologicznych oraz pomocy psychoterapeutycznej

- prowadzenie bezpłatnych badań przesiewowych w Szpitalu Specjalistycznym im. Stefana Żeromskiego SP ZOZ
- organizacja dodatkowych zajęć integracyjnych w Klubach Rodziców z dziećmi do lat 3
- dystrybucja odzieży i obuwia dla rodzin uchodźczych (tzw. Szafa Dobra)
- zapewnienie ciepłych posiłków dzieciom uchodźców w żłobkach, przedszkolach i szkołach
- organizacja kursów języka polskiego i ukraińskiego dla uczniów i pracowników szkół
- zapewnienie dodatkowych miejsc dla uczniów w przedszkolach
- zakup nowoczesnych komputerów i tabletów, książek w języku ukraińskim, pomocy dydaktycznych, a także dodatkowych środków czystości dla szkół
- realizacja programu „Kraków wspólnie” (m.in. zajęcia rekreacyjne, spotkania językowe)
- szkolenia dla nauczycieli i asystentów wielokulturowych
- rozszerzenie oferty kulturalnej i wypoczynkowej skierowanej do dzieci i młodzieży.

MOPS odpowiada z kolei za zapewnianie wsparcia i ochrony dzieciom uchodźców i rodzinom zagrożonym wykluczeniem społecznym, w tym nadzoruje realizację zadań przez opiekunów tymczasowych, zatrudnienie tłumaczy, obsługę stypendiów szkolnych dla dzieci uchodźców.

Znaczna część działań edukacyjnych, w tym szeroki projekt wsparcia „Kraków wspólnie!”, była realizowana we współpracy z Fundacją Internationaler Bund Polska (IB Polska). Na temat rezultatów wspomnianego projektu [pisaliśmy w tym miejscu](#).